

धोरण - ८

संस्कृत

पुनरावर्तनम् : २ (पुनरावर्तन : 2)

स्वाध्याय

प्रश्न : 1 कोष्ठक पूर्ण करो.

३१	<u>नवत्रिंशत्</u>	<u>८४</u>	चतुरशीतिः
<u>७८</u>	अष्टसप्ततिः	८१	<u>नवाशीतिः</u>
६७	<u>सप्तषष्टिः</u>	<u>५६</u>	षट्पञ्चाशत्

પ્રશ્ન 2. કૌંસમાં આપેલા શબ્દનો ઉપયોગ કરીને પ્રશ્નવાક્ય બનાવો :

(૧) અહમ્ અષ્ટવાદને શાલાં ગચ્છામિ। (કતિ)

✓ અહં કતિવાદને શાલાં ગચ્છામિ? (અહં કદા શાલાં ગચ્છામિ ?)

(૨) સંસ્કૃતપુસ્તકસ્ય મૂલ્યં ષડ્ગુણ્યકાણિ અસ્તિ। (કિયત્)

✓ સંસ્કૃતપુસ્તકસ્ય મૂલ્યં કિયત્ અસ્તિ ?

(૩) મમ મિત્રં જામનગરે વસતિ । (કુત્ર)

✓ મમ મિત્રં કુત્ર વસતિ ?

(૪) ઉદ્યાને પુષ્પં વિકસતિ । (કિમ્)

✓ ઉદ્યાને કિમ્ વિકસતિ ?

(५) राजेशः मन्दिरतः उद्यानं गच्छति। (कुतः, कुत्र)

✓ राजेशः कुतः कुत्र गच्छति ?

(६) बालकाः क्रीडनार्थं क्रीडाङ्गणं गच्छन्ति। (किमर्थम्)

✓ बालकाः किमर्थम् क्रीडाङ्गणं गच्छन्ति ?

□ [बालकाः क्रीडनार्थं क्रीडाङ्गणं गच्छन्ति। (कुत्र)]

✓ [बालकाः क्रीडनार्थं कुत्र गच्छन्ति ?]

પ્રશ્ન :- ૩. ઉદાહરણ મુજબ પ્રશ્નવાક્ય બનાવો :

ઉદાહરણ :- યોગેશઃ **ઉદ્યાને** અસ્તિ।

યોગેશઃ **કુત્ર** અસ્તિ?

(૧) રાધા **ચિકિત્સાલયે** અસ્તિ।

✓ રાધા **કુત્ર** અસ્તિ?

(૨) મુસ્તાકઃ **પુસ્તકાલયે** અસ્તિ।

✓ મુસ્તાકઃ **કુત્ર** અસ્તિ?

(૩) ચન્દા **કાર્યાલયે** અસ્તિ।

✓ ચન્દા **કુત્ર** અસ્તિ?

(४) शिवलालः आपणे अस्ति।

✓ शिवलालः कुत्र अस्ति?

(५) केवलः नदीतटे अस्ति।

✓ केवलः कुत्र अस्ति?

પ્રશ્ન :- 4 નીચેનો સંવાદ વાંચો અને અભિનય સાથે રજૂ કરો :
(અને શબ્દ 'અને'ના અર્થમાં વપરાયો છે.)

શિક્ષક:	-	વિરુદ્ધાર્થકપદાનિ વદતુ ।
વિદ્યાર્થી	-	અસ્તુ।
શિક્ષક:	-	કોપઃ।
વિદ્યાર્થી	-	શાન્તતા। (કોપઃ x શાન્તતા)
શિક્ષક:	-	ધનિકઃ।
વિદ્યાર્થી	-	નિર્ધનઃ। (ધનિકઃ x નિર્ધનઃ)
શિક્ષક:	-	(પ્રશંસાભાવેન) સાધુ ।
વિદ્યાર્થી	-	અસાધુ। (સાધુ x અસાધુ)

- शिक्षकः - (कोपेन) रे मूर्ख।
- विद्यार्थी - (शान्ततया) श्रीमन्, बुद्धिमन्। (मूर्ख x बुद्धिमन्)
- शिक्षकः - अलम् । गच्छतु ।
- विद्यार्थी - अपर्याप्तम्। उपविशतु।
(अलम् x अपर्याप्तम्; गच्छतु x उपविशतु)
- शिक्षकः - (कोपेन) उत्तिष्ठतु ।
- विद्यार्थी - उपविशतु श्रीमन् । (उत्तिष्ठतु x उपविशतु)
- शिक्षकः - निर्गच्छतु इतः।
- विद्यार्थी - आगच्छतु ततः। (निर्गच्छतु x आगच्छतु; इतः x ततः)

પ્રશ્ન :- 5 કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

અંકોમાં

(૧) $૨૫ \times ૪૩ = ૭૫$

(૨) $૩૭ + ૪૬ = ૮૩$

(૩) $૯૬ + ૪ = ૧૦૦$

(૪) $૭૩ - ૨૫ = ૪૮$

(૫) $૧૮ \times ૪૫ = ૯૦$

(૬) $૩૦ + ૧૪ = ૪૪$

(૭) $૭૮ + ૧૩ = ૯૧$

(૮) $૬૪ - ૫૨ = ૧૨$

શબ્દોમાં

પચ્ચસપ્તતિઃ

ત્ર્યશીતિઃ

શતમ્

અષ્ટચત્વારિંશત્

નવતિઃ

ચતુશ્ચત્વારિંશત્

એકનવતિઃ

દ્વાદશ

પ્રશ્ન :- 6 નીચેનો ફકરો વાંચીને પ્રશ્નવાક્ય બનાવો :

અદ્ય સોમવાસરઃ। ઋતા સાર્ધ-દશવાદને વિદ્યાલયં ગચ્છતિ।
પ્રથમ સા પ્રાર્થનાં કરોતિ। અનન્તરં સા પ્રાર્થનાસભાયાં સુવિચારં
કથયતિ । તત્પશ્ચાત્ સા વર્ગખણ્ડે ઉપવિશતિ । તત્ર સા વિવિધાન્
વિષયાન્ પઠતિ। વિશ્રાન્તિકાલે સા પુસ્તકાલયં ગચ્છતિ। તત્ર સા
સામયિકં પઠતિ । ચતુર્વાદને સા કલાખણ્ડે વિવિધાનિ ચિત્રાણિ
ચિત્રયતિ । સાર્ધ-ચતુર્વાદને સા ક્રીડાઙ્ગણે ક્રીડતિ। પઞ્ચવાદને
વિદ્યાલયતઃ ગૃહમ્ આગચ્છતિ ।

उदा. ऋता कुत्र गच्छति?

(१) ऋता कदा विद्यालयं गच्छति? (ऋता सार्ध-दशवादने कुत्र गच्छति?)

(२) प्रार्थनासभायाम् ऋता किं कथयति?

(३) तत्पश्चात् ऋता कुत्र उपविशति?

(४) वर्गखण्डे ऋता किं पठति?

(५) विश्रान्तिकाले ऋता कुत्र गच्छति?

(६) पुस्तकालये ऋता किं पठति?

(७) कदा ऋता कलाखण्डे चित्राणि चित्रयति?

(८) ऋता चतुर्वादने कलाखण्डे किं चित्रयति?

(९) ऋता कदा क्रीडाङ्गणे क्रीडति?

(१०) सार्ध-चतुर्वादने ऋता कुत्र क्रीडति?

(११) पञ्चवादने ऋता विद्यालयतः कुत्र आगच्छति?

(१२) ऋता कदा विद्यालयतः गृहम् आगच्छति?

Thank You.....

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુટીઝ દ્વારા સંચાલિત ®
OCEAN
કોચીંગ ક્લેસીસ